

macho¹ ADXECTIVO, SUBSTANTIVO MASCULINO

1 Dise do animal ou individuo de sexo masculino.

2 Que ten características tradicionalmente consideradas do sexo masculino, como forza, vigor, valentía etc. **EX.** > *Foi de macho e veu para a casa cun ollo inchado.*

SUBSTANTIVO MASCULINO

3 Calquera peza que, como o parafuso na porca, entra dentro doutra.

FAM. > Machismo, machista.

macho² SUBSTANTIVO MASCULINO

1 Cruzamento de cabalo e asno, de sexo masculino.

OBS. > O seu feminino é mula.

machucar VERBO

1 Romper ou deformar unha cousa dándolle golpes ou facendo presión sobre ela.

2 Reducir unha cousa sólida a fragmentos pequenos. **Sinónimo:** *triturar.*

3 Pisar ou esmagar a uva e outras froitas para lle tirar o líquido. **Sinónimo:** *espremer.*

CONX. > Conxúgase coma andar.

macizo, maciza ADXECTIVO

1 Cheo, sen ocos, sólido.

2 De carnes duras, forte, que non está fofo.

SUBSTANTIVO MASCULINO

3 Conxunto de montañas que culminan nun ou máis picos.

madeira SUBSTANTIVO FEMININO

1 Materia dura que forma os toros das árbores e que está debaixo da cortiza.

2 Anaco ou peza de madeira xa traballada.

3 Talento, aptitude, capacidade. **EX.** > *Ten madeira de artista.*

FR. > **Ser da madeira do demo** Ser persoa de malas intencións.

FAM. > Madeireiro, madeiro.

madeiro SUBSTANTIVO MASCULINO

1 Anaco de árbore cortado e limpo de ramas. **Sinónimo:** *toro.*

2 Anaco ou peza de madeira longo e grosso.

madeixa SUBSTANTIVO FEMININO

1 Fio enrolado sobre si mesmo, para poder ser debandado facilmente. **Sinónimos:** *mea, meada.*

madrastra SUBSTANTIVO FEMININO

1 Nome que un fillo lle dá á muller que casa con seu pai, pero sen ser a súa nai.

OBS. > O seu masculino é padrasto.

madre SUBSTANTIVO FEMININO

1 Título que se lles dá ás superiores dun convento e a outras relixiosas.

2 Corda do palangre en que están atadas as tanzas que levan os anzois.

3 Fondo dun río, lago etc. **Sinónimo:** *leito.*

4 Tratamento de respecto para a nai. **EX.** > *Mi madre mandoume á taberna.*

madríña SUBSTANTIVO FEMININO

1 Muller que acompaña a unha persoa que recibe un sacramento, como ao noivo na voda, ou ao neno no bautismo.

2 A muller que preside unha cerimonia, festa etc.

OBS. > O seu masculino é padriño.

madróña SUBSTANTIVO FEMININO

1 Pataca seca con engurras por acción da chuvia ou a xeada.

2 Planta de uso medicinal empregada para o gando.

3 Calzado de madeira feito dunha soa peza e que se apoia sobre tres tacos que teñen a función de o elevar sobre o chan mollado ou húmido. Este calzado úsase para poñer por riba doutro. **Sinónimos:** *galocha, zoca.*

madrugada SUBSTANTIVO FEMININO

1 Período que transcorre da medianoite á alba ou amencer.

madrugador, madrugadora ADXECTIVO,

SUBSTANTIVO

1 Que adoita madrugar.

madrugar VERBO

1 Levantarse ao amencer ou moi cedo pola mañá.

2 Gañar tempo, anticiparse ou adiantarse.

FAM. > Madrugada, madrugador.

CONX. > Conxúgase coma andar.

madurar VERBO

1 Poñer maduro un froito ou facer que madureza.

2 Tornar máis madura, reflexiva, asentada etc. unha persoa. **EX.** > *Queiras ou non queiras, o paso dos anos madura a todo o mundo.*

3 Ver madurecer.

CONX. > Conxúgase coma andar.

madurecer VERBO

1 Chegar un froito ao estado de maduro. **Sinónimo:** *madurar.*

2 Volverse máis madura, reflexiva, asentada etc. unha persoa. **Sinónimo:** *madurar.*

CONX. > Conxúgase coma varrer.

madurez SUBSTANTIVO FEMININO

1 Estado de maduro. **Sinónimo:** *madureza.*

2 Fase da vida das persoas entre a xuventude e a vellez, en que se asenta a personalidade. **Sinónimo:** *madureza.*

PL. > Madureces.

maduro, madura ADXECTIVO

1 Que está xa formado, no punto, e que se pode recolectar ou consumir. **Sinónimo:** *chegado.* **Antónimo:** *verde.*

2 Dise da persoa que está na madurez, de idade mediana.

FAM. > Madurar, madurecer, madurez, madureza.

mafia SUBSTANTIVO FEMININO

1 Rede de asociacións secretas con fins criminais que emprega o medo e as ameazas como control.

FAM. > Mafioso.

mafioso, mafiosa ADXECTIVO

1 Pertencente á mafia.

SUBSTANTIVO

2 Membro dunha mafia, ou que emprega os seus métodos.

magma SUBSTANTIVO MASCULINO

1 Masa ardente do interior da terra que pode saír ao exterior a través das erupcións dos volcáns.

magnate SUBSTANTIVO MASCULINO E FEMININO

1 Persoa importante do mundo das finanzas ou os negocios.

magnético, magnética ADXECTIVO

1 Relativo ao imán ou que ten as súas propiedades.

2 Que ten ou exerce un forte atractivo ou influencia. **EX.** > *Uns ollos magnéticos. Personalidade magnética.*

FAM. > Magnetismo.

magnetófono SUBSTANTIVO MASCULINO

1 Aparello que grava e reproduce sons por medio dunha cinta magnética.

magnífico, magnífica ADXECTIVO

1 Excelente, admirable, de moi boas calidades. **Sinónimos:** *espléndido, estupendo, excelente, excepcional, extraordinario, maravilloso.*

magnitude SUBSTANTIVO FEMININO

1 Tamaño dun corpo.

2 Grandeza ou importancia de algo.

3 Calquera característica ou calidade dun corpo que pode ser medida. **EX.** > *O peso, a lonxitude e a temperatura son magnitudes.*

magno, magna ADXECTIVO

1 De moita intensidade, cantidade, mérito ou valor.

2 De importancia ou grandeza moral, aplicado a persoas ilustres.

FAM. > Magnate, magnífico, magnitude.

magó, maga SUBSTANTIVO

1 Personaxe imaxinario que ten poderes máxi-

cos ou practica a maxia. **EX.** > *O mago converteu a ra nun príncipe.* **Sinónimos:** *bruxo, feiticeiro, meigo.*

2 Persoa que fai trucos de maxia.

FAM. > Maxia.

mágoa SUBSTANTIVO FEMININO

1 Sufrimento. **Sinónimos:** *aflicción, pena, pesar.*

2 Compañón que producen os males alleos.

3 Mancadura.

FAM. > Magoar.

magoar VERBO

1 Producir unha pequena dor física, de pouca importancia. **Sinónimo:** *mancar.*

2 Causarlle mágoa, pesar ou tristeza a alguén. **Sinónimos:** *apesarar, contristar, ferir, lacerar.*

3 Ofender.

FAM. > Magoadura.

CONX. > Conxúgase coma andar.

magosto SUBSTANTIVO MASCULINO

1 Festa que se celebra nos meses de outubro e novembro e que consiste nunha comida con castañas asadas, viño e chourizos.

2 Fogueira para asar castañas e chourizos no monte.

3 Conxunto de castañas asadas, e comida feita con elas.

magro, magra ADXECTIVO

1 Con pouca graxa ou sen ela.

2 De poucas carnes. **Sinónimos:** *delgado, enxoito, fraco.*

FAM. > Magreza.

mahometano, mahometana ADXECTIVO

1 De Mahoma ou da súa relixión. **Sinónimo:** *musulmán.*

ADXECTIVO, SUBSTANTIVO

2 Quen profesa esta relixión. **Sinónimo:** *musulmán.*

maí SUBSTANTIVO FEMININO

1 Nai.

OBS. > O seu masculino é pai.

maiar VERBO

1 Emitir o gato o seu son característico. **Sinónimos:** *miañar, miar.*

CONX. > Conxúgase coma andar.

mailo, maila CONTRACCIÓN

1 Contracción de *mais* (conxunción) e *lo, la* (segunda forma do artigo o, a). **EX.** > *Viñeron Filipe mailo seu pai. Estamos a esperar por Antía e mailas súas amigas.*

OBS. > Tamén se pode escribir *mais o, mais a.*

EX. > *Viñeron Filipe mais o seu pai.*

mamiño, mainiña ADXECTIVO

1 Aplícase a obxectos pequenos e de tacto suave, agradable, tenro. **Sinónimos:** *mamiño*.

ADXECTIVO, SUBSTANTIVO

2 Dise do dedo máis pequeno da man ou do pé. **Sinónimos:** *mamiño*.

maino, maina ADXECTIVO

1 Que ten suavidade ou brandura. **Sinónimos:** *apracíbel, apracible, suave*. **Antónimo:** *desapracíbel, desapracible*.

2 Submiso, dócil, obediente, acovardado.

mainzo SUBSTANTIVO MASCULINO

1 Millo.

maio SUBSTANTIVO MASCULINO

1 Quinto mes do ano, entre abril e xuño. Ten 31 días.

2 Construción de madeira adornada tradicionalmente con ramallos, follas e flores, que sae á rúa na festa do maio ou dos maios.

3 Festa popular con que se celebra a chegada do mes de maio. **[OBS.]** Adóitase utilizar tamén en plural. **[EX.]** *Celebrar os maios*.

maionesa SUBSTANTIVO FEMININO

1 Prebe ou salsa que se fai batendo aceite, sal e ovo.

maior ADXECTIVO

1 Que excede nunha cousa en cantidade ou tamaño. **[OBS.]** É a forma comparativa de grande. **Antónimo:** *menor*.

2 Que chegou á maioría de idade. **Antónimo:** *menor*.

3 Que ten máis idade. **Antónimo:** *menor*.

SUBSTANTIVO MASCULINO PLURAL

4 Persoas adultas, sobre todo, as de idade avanzada. **[EX.]** *Os nosos maiores*. **Antónimo:** *menor, mozo*.

ADXECTIVO, SUBSTANTIVO MASCULINO

5 Dise do terceiro dedo da man, situado entre o índice e o anular. **Sinónimos:** *dedo do medio, pai de todos*.

[FAM.] Maioría, maioritario.

maioría SUBSTANTIVO FEMININO

1 Calidade de maior, xa sexa en cantidade, número, idade etc.

2 Maior número de votos nunha votación.

maioritario, maioritaria ADXECTIVO

1 Da maioría ou relacionado con ela.

mais CONXUNCIÓN

1 Expresa unha oposición entre o que se vai dicir e o que se dixo anteriormente. **[EX.]** *Vou, mais non quería*. **Sinónimos:** *pero, porén*.

2 Indica suma de elementos. **[EX.]** *Ti mais eles non sabedes disto*. **[OBS.]** Contrae con *lo, la, los,*

las, segunda forma do artigo *o, a, os, as* e dá as formas: *mailo, maila, mailos, mailas*. Esta contracción non é obrigatoria. **[EX.]** *Ti mailo teu amigo*. **Sinónimo:** *e*.

máis ADVERBIO

1 Indica, con sentido comparativo, aumento, exceso, superioridade ou ampliación. **[EX.]** *Quérote máis a ti*.

2 Úsase ás veces como substantivo. **[EX.]** *O máis e o menos*.

SUBSTANTIVO MASCULINO

3 Signo da suma ou adición (+).

[FR.] **De máis** De sobra, demasiado. **Máis ou menos** Aproximadamente. **Nin máis nin menos** No mesmo grao, sen faltar nin sobrar.

máis INDEFINIDO

1 O outro, os demais. **[EX.]** *Ela fixo o seu traballo, o máis que o faga el*.

2 A maioría. **[EX.]** *Os máis votaron en contra*.

[OBS.] Úsase xeralmente precedido de artigo.

maiúscula ADXECTIVO, SUBSTANTIVO FEMININO

1 Dise da letra que é ou se escribe de maior tamaño e con distinta figura das ordinarias. **Antónimo:** *minúscula*.

maiúsculo, maiúscula ADXECTIVO

1 Que é moi grande.

2 Extraordinario, enorme.

[FAM.] Maiúscula.

mal SUBSTANTIVO MASCULINO

1 O conxunto das cousas que danan, por ser contrarias ao ben, á moral etc.

2 Dano moral ou físico. **[EX.]** *A enfermidade é un mal físico*.

ADXECTIVO

3 Forma reducida de malo. Emprégase cando precede a un substantivo masculino (*ten mal carácter*), se vai despois do substantivo forma completa (*ten un carácter malo*). **Antónimo:** *bo*.

[PL.] Males.

ADVERBIO

4 Contrariamente ao xusto, ao debido ou ao correcto. **[EX.]** *Actuaches moi mal*. **Antónimo:** *ben*.

5 Contrario ao desexado, ou ao que se quere ou require. **[EX.]** *O traballo quedou mal feito*. **Antónimo:** *ben*.

6 Dificilmente. **[EX.]** *Nese tempo mal se pode facer o acordado*. **Antónimo:** *ben*.

Estar a mal Ter inimizade. **Ir de mal en peor** Ir cada vez peor. **Mal que ben** A pesar de todo.

Poñerse mal Enfermar. **Poñerse, estar, quedar etc. a mal** Enfadarse, romper a amizade ou a relación.

malcriar VERBO

1 Educar os fillos con exceso de tolerancia e aloumiño.

[FAM.] Malcriado.

[CONX.] Conxúgase coma *afiar*.

maldade SUBSTANTIVO FEMININO

1 Calidade do que é malo.

2 Acción ou cousa mala.

3 Crueldade.

maldición SUBSTANTIVO FEMININO

1 Resultado de maldicir. **Antónimo:** *bendición*.

2 Insulto que se di contra unha persoa ou cousa manifestando anoxo e aversión. **Antónimo:** *bendición*.

3 Desexo expreso de que a alguén lle ocorra algún dano. **Antónimo:** *bendición*.

[PL.] Maldicións.

maldicir VERBO

1 Botar maldicións contra alguén, expresando o desexo de que lle ocorra algo malo.

2 Dicir palabras fortes contra algo ou alguén que mostran grande enfado. **Antónimo:** *bendicir*.

[FAM.] Maldición, maldito.

[CONX.] Conxúgase coma *partir e dicir*.

maldito, maldita ADXECTIVO

1 Perverso, de mala intención. **Antónimos:** *bendito, bieito*.

2 De mala calidade, ruín, miserable. **Antónimos:** *bendito, bieito*.

maleducado, maleducada ADXECTIVO, SUBSTANTIVO

1 Dise da persoa que se comporta con mala educación, faltándolles ao respecto aos demais, contestándolles mal, tratándoo de xeito descazado etc. **Antónimo:** *educado*.

maleficio SUBSTANTIVO MASCULINO

1 Feitizo realizado para causar dano. **Sinónimos:** *feitizo, meigallo*.

[FAM.] Maléfico.

maléfico, maléfica ADXECTIVO

1 Que fai dano a outra persoa empregando maleficios. **Sinónimo:** *maligno*.

2 Que ocasiona ou pode ocasionar dano. **Sinónimo:** *maligno*.

malentendido SUBSTANTIVO MASCULINO

1 Mala interpretación, entendemento erróneo de algo.

malestar SUBSTANTIVO MASCULINO

1 Sensación de incomodidade física temporal.

2 Sentimento de desgosto e inquietude.

maleta SUBSTANTIVO FEMININO

1 Caixa de pel, lona, plástico etc. con asas e pechadura, para levar a equipaxe.

[FAM.] Maletreiro, maletín.

maletreiro SUBSTANTIVO MASCULINO

1 Espazo que teñen os coches para transportar maletas e outros obxectos.

maletín SUBSTANTIVO MASCULINO

1 Maleta pequena.

2 Obxecto con asa ou correas, onde se levan documentos, libros etc. **[EX.]** *Mete todos os papeis no maletín*. **Sinónimo:** *carteira*.

[PL.] Maletíns.

maleza SUBSTANTIVO FEMININO

1 Vexetación abundante e espontánea que se dá nos terreos ao non os coidar e que se compón fundamentalmente de herbas, silvas, fentos etc. segundo a estación, lugar etc.

malfadado, malfadada ADXECTIVO, SUBSTANTIVO

1 Dise de quen non ten boa sorte, fortuna ou fado. **Sinónimos:** *desafortunado, desgrazado, desventurado, infortunado*.

malfalado, malfalada ADXECTIVO, SUBSTANTIVO

1 Que ten por costume falar dicindo groasías ou blasfemias. **Sinónimo:** *deslinguado*.

malfeito, malfeita ADXECTIVO

1 Deforme, de formas imperfectas.

SUBSTANTIVO MASCULINO

2 **malfeito** Acto que vai en contra da lei.

malfeitor, malfeitora SUBSTANTIVO

1 Persoa que comete actos criminais ou delitos, á marxe da lei. **Sinónimo:** *delincuente*.

[FAM.] Malfeitoría.

malferir VERBO

1 Ferir gravemente a alguén.

2 **malferirse** Resultar alguén gravemente ferido. **[EX.]** *Malferiuse ao saltar desde un terceiro andar*.

[CONX.] Conxúgase coma *servir*.

malgastar VERBO

1 Gastar o diñeiro, as forzas, as palabras etc. en cousas que son malas ou inútiles. **Sinónimos:** *desbaratar, dilapidar, disipar*.

[CONX.] Conxúgase coma *andar*.

malhumorado, malhumorada ADXECTIVO

1 Dise de quen está de mal humor, de mala disposición de ánimo, irritado ou enfadado, ou de quen presenta ese estado de ánimo.

malia INTERXECCIÓN

1 Expresa contrariedade e repulsa; mal haxa. **[EX.]** *Malia quen puxo isto aquí!* **Antónimo:** *benia!*

CONXUNCIÓN, PREPOSICIÓN

2 A pesar de, non obstante **[EX.]** *Recibirás a túa parte, malia non a mereceres*.

[FR.] **Malia que** Aínda que, a pesar de que, por moito que.